

Силабус
освітнього компоненту ОК 7
(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Психологія

Назва дисципліни:	Психологія
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Галузь знань:	01 Освіта
Спеціальність:	015.32 «Професійна освіта. (Електроніка, метрологія та радіотелекомунікації)»
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Професійна освіта. Метрологія, стандартизація та сертифікація
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=137
Рік навчання:	1
Семестр:	1 (осінній)
Обсяг освітнього компоненту	7 кредитів (210 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Консультації:	За графіком
Назва кафедри:	Кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки
Мова викладання:	Українська
Керівник курсу:	Ткаченко Ірина Володимирівна, ст.викладач кафедри філософії та педагогіки професійної підготовки
Контактний телефон:	050 769-05-92
E-mail:	irina@tkachenko.in.ua

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування наукового світогляду у процесі психологічного аналізу особистісної професійної діяльності та підготовка фахівців до виконання майбутніх професійних обов'язків та побудова професійної кар'єри.

Предметом навчальної дисципліни є явища психічного життя людини; психічні процеси, стани та властивості людини; психосоціальні явища; розвиток і формування особистості в процесі міжособистісної взаємодії.

Основними завданнями навчальної дисципліни є оволодіння психологічними знаннями не тільки на теоретичному, але й на практичному рівнях, набуття студентами практичних умінь щодо психологічного формування професійної співпраці з людьми, самовдосконалення, саморегуляції та самовиховання особистості.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

«Філософія»

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 08. Здатність працювати в команді;

ЗК 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 01. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК 03. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами;

ФК 04. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення;

ФК 06. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень;

ФК 09. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти;

ФК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук;

ФК 13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих;

ФК 15. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів;

ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах;

ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами;

ПР 06. Донести зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами;

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення;

ПР 08. Самостійно планувати й організувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих;

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук галузі метрології та технічного регулювання на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою;

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти;

ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти;

ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі;

ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти;

- ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій;
- ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики;
- ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності;
- ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях у сфері метрології, стандартизації, сертифікації та технічного регулювання в автомобілебудуванні;
- ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Сучасна психологія: зміст, предмет, завдання і наукові методи дослідження.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Розвиток психології як науки в історії людства. Сучасні напрями наукової психології. Роль психології у професійній діяльності інженера.	4	4
	СР Методологічні принципи сучасної психології.	14	14
2	ЛК Еволюційний розвиток психіки та свідомості.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Свідомість як вищий ступінь розвитку психіки. Свідоме й несвідоме в психічній діяльності людини. Психіка та організм. Загальне та індивідуальне у психіці	4	4
	СР Єдність і розбіжність психічних процесів, властивостей і станів.	14	14
3	ЛК Психічні пізнавальні процеси та їх роль у майбутній професійній діяльності фахівця.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Процес мислення, форми і класифікація видів мислення, способи активізації мислення. Структура інтелекту та методи його тестування. Засоби активізації мислення. Творче мислення.	4	4
	СР Психологічні проблеми навчання творчості майбутнього спеціаліста. Поняття «уява», фізіологічні основи уяви. Фантазія, мрія, творчість.	14	14
4	ЛК Емоційно-вольова сфера особистості.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Дослідження емоційності, емпатії, тривожності. Почуття і особистість. Можливість саморегуляції психічних станів	4	4
	СР Воля: поняття, функції. Структура вольового акту. Можливості самовиховання волі.	16	16
5	ЛК Психологія особистості. Психологічні властивості особистості.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Типологічна структура особистості. Темперамент як характеристика динамічної сторони психіки, його типи.	4	4

	Характер та його властивості щодо особистості. Тестування акцентуації характеру.		
6	ЛК Проблема діяльності у психології, її види та структура.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Проблема мотивації у психології, потреби та мотиви у діяльності людини. Роль діяльності в формуванні особистості.	4	4
	СР Активізація навчально-пізнавальної діяльності на різних етапах життя людини.	14	14
7	ЛК Спілкування у процесі діяльності. Функції та структура спілкування.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Вербальні та невербальні засоби спілкування. Стратегії, тактики, стилі спілкування. Соціальний вплив: навіювання, конформізм, підпорядкування.	4	4
	СР Сімейне спілкування та формування особистості дитини.	14	14
8	ЛК Соціально-психологічні феномени міжособистісних відносин людей у групі.	4	4
	ЛР (ПР, СЗ) Формування колективу. Міжособистісні стосунки в групах та методи їх виявлення. Феноменологія лідерства.	4	4
	СР Міжособові взаємовідносини в групах і колективах. Міжособові відносини та проблеми психологічного сумісництва. Засоби та методи психологічного впливу.	16	16
Разом	ЛК	32	32
	ЛР (ПР, СЗ)	32	32
	СР	116	116

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій;
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

- «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;
- «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;
- «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;
- «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K_1 + K_2 + \dots + K_n}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K_1, K_2, \dots, K_n$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять

2 До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, семінари, практичні);
- своєчасно відпрацювали всі пропуски занять;
- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3 Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

4 Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5 Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$PK^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $PK^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E - оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання екзамену.

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів

- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- курсова робота повинна бути захищена не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії (**вказується за наявності**);
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf),

«Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_MEK_1.pdf). – у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література: *(література не пізніше 10 років, окрім 1 фундаментального класичного підручника або монографії)*

1. О. Сергєєнкова, О. Столярчук, О. Коханова., Загальна психологія. - Центр навчальної літератури, 2019. - 296с.
2. Максименко С.Д. Загальна психологія. 3-є видання. - ИД «Сварог», 2020 - 272с.
3. Варій М.Й. Загальна психологія: Підручник.– К., 2007.
4. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. - К.: Каравела, 2009. - 464 с.
5. Максименко С.Д. Загальна психологія. – К., 2004.
6. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. - К.: Кондор, 2009. - 576 с
7. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. - К.: Видавничий центр «Академія», 2004. - 344 с.
8. Беззубко Л.В. Управління трудовими конфліктами: Навч. посіб. / Л. В. Беззубко, А. Г. Зюнькін, А. В. Калина. - К.: МАУП, 2004. - 256 с.
9. Бех І.Д. Виховання особистості. – К., 2003.
10. Дубравська Д.М. Основи психології: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001. - 280 с.
11. Дусавицкий А.К. Развитие личности в студенческом коллективе в зависимости от сформированности учебно-профессиональных интересов: учебно-метод. пособие / А.К. Дусавицкий. - Х.: Изд-во ХНУ имени В.Н. Каразина, 2012. - 38с.
12. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. - Видання друге, перероблене та доповнене. - Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. - 222 с.
13. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління: Посібник. - К.: Академвидав, 2003. - 568 с.
14. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. - К.: Каравела, 2008. - 352 с.
15. Роменець В. А. Історія психології: XVII століття. Епоха Просвітництва: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2006. - 1000 с.
16. Роменець В. А. Історія психології: Стародавній світ. Середні віки. Відродження: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2005. - 916 с.
17. Русинка І.І. Психологія: Навч. посіб. - К.: Знання, 2007. - 367 с.
18. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим. Курс лекцій: Навчальний посібник. - К.: "Наукова думка", 2000. - 192 с.

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс: <https://dl2022.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=137>
2. Офіційний сайт Лабораторії психодіагностики. URL: <http://psychology.univer.kharkov.ua/lab.htm>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua.

4. Офіційний сайт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. URL: www.khadi.kharkov.ua/

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни

_____

підпис

І.В. Ткаченко

ПІБ

Гарант освітньо-професійної програми

_____

підпис

ПІБ

Завідувач кафедри

_____

підпис

ПІБ